

Što je ortopan?

Ortopan ili ortopantomografsko snimanje radiološka je metoda prikaza gornje i donje čeljusti te okolnih anatomskih struktura. U novije vrijeme panoramsko snimanje zauzima sve značajnije mjesto u stomatološkoj radiologiji jer se jednom snimkom dobiva uvid u cjelokupan status gornje i donje čeljusti.

Kada moram snimati ortopan?

Indikacije za panoramsko snimanje su raznovrsne budući da snimka omogućava analizu više anatomskih regija. Panoramsko snimanje vrlo često se primjenjuje kao bazični radiogram pri dolasku pacijenta u stomatološku ordinaciju. Često se koristi i u ortodontici, ranoj dijagnostici razvojnih anomalija dentalnog aparata, upalnih procesa, prije i poslije operativnog zahvata itd.

Koju ću dozu zračenja primiti na pregledu?

Razvojem dentalnih radioloških uređaja kroz desetljeća, doza koju pacijent primi tijekom pregleda vrlo je mala. Digitalna tehnologija u velikoj je mjeri reducirala potrebu za rendgenskim zračenjem čime je doza svedena na najmanju moguću mjeru, a da se pritom nije umanjila kvaliteta snimke.

Na koji način me se štiti od zračenja?

Tijekom svakog snimanja pacijent je zaštićen olovnom pregačom posebno namijenjenom za panoramsko snimanje-ortopan. Također, radiološki tehnolog koji obavlja snimanje, izabrat će optimalne tehničke parametre snimanja kako bi dobili kvalitetnu snimku, a zračenje sveli na minimum.

Koliko traje snimanje?

Cijeli postupak pregleda (upisivanje uputnice, namještanja pacijenta, izrada CD-a sa snimkom) obično traje kraće od 10 minuta, dok je samo trajanje ekspozicije (zračenja) oko 10 sekundi.

**DOM
ZDRAVLJA
MUP-A
REPUBLIKE
HRVATSKE**

Kako se pripremiti za snimanje?

Po dolasku na snimanje, radiološki tehnolog će vas zamoliti da s glave i vrata uklonite sav nakit i druge predmete koji mogu ometati snimanje (naočale, naušnice, ogrlice, ukosnice). Zbog toga vam savjetujemo da te predmete ostavite kod kuće. Također vas molimo da na pregled donesete ispravnu uputnicu.

Kako izgleda snimanje?

Nakon što ste s glave i vrata uklonili sve predmete koji bi mogli ometati snimanje, radiološki tehnolog obučiti će vas u zaštitnu olovnu pregaču koja ima prednju i stražnju stranu. Potom će vas pozicionirati unutar uređaja na predviđeno mjesto na kojem postoji tzv. „zagrizna lulica“ koju trebate zagristi prednjim zubima-sjekutićima. Prije snimanja treba progutati slinu, a jezik staviti na prednji dio tvrdog nepca. Tijekom snimanja treba plitko i polagano disati te ne gutati slinu. Ekspozicija traje 10-ak sekundi tijekom kojih se oko vas pomiče rendgenska cijev. Po završetku snimanja dobit ćete snimku na CD-u.

Smiju li trudnice na snimanje?

U slučaju trudnoće ili moguće trudnoće pacijentice, o opravdanosti snimanja odlučuje doktor dentalne medicine. Pritom se mora voditi računa da korist od rendgenskog snimanja bude veća od mogućeg neželjenog djelovanja zračenja. Pacijentice koje misle da bi mogle biti trudne dužne su o tome obavijestiti radiološkog tehnologa koji izvodi snimanje.

Smiju li djeca na snimanje?

Smiju. Panoramsko snimanje zapravo je dosta često kod djece koja imaju poremećaj normalne okluzije (zagriz) te se planira uvođenje zubnih aparatića za ispravljanje položaja zuba. Prije svakog snimanja radiološki tehnolog posvetit će posebnu pažnju zaštiti djeteta od zračenja, prvenstveno upotrebom olovne zaštitne pregače te podešavanjem uređaja za rad s djecom.

“Ortopan pruža opsežan pregled gornje i donje čeljusti“

Ortopan je radiološka metoda prikaza gornje i donje čeljusti. Vrlo često se primjenjuje kao bazični radiogram pri dolasku pacijenta u stomatološku ordinaciju. Snimka olakšava usporedbu lijeve i desne strane.